

מה מותר האדם מן המחשב?

האם האדם טוב יותר מהמחשבים והרובוטים? אם הם ישתלטו על העולם, האם המחשבים יצטרפו את בני האדם? ומהו מודל ה-Silver Ace? בשאלות אלה ואחרות עוסק הספר "הקוד האנושי" של ד"ר דב ינאי

באמת כדאי להשקיע בו? כדי לבטא זאת נדרשת אנרגיה, וזה מה שהציר האנכי במודל מתאר. המקדמים במודל זה הם הביטויים של הכישורים בפועל, כלומר - אדם לא יכול לממש את הפוטנציאל שלו אם אין לו את האנרגיות המתאימות.

אחת מגולות הכותרת בספר היא תיאור מקדמי מודל ה-Silver Ace: רוחני (AQ); שכלי, המפוצל בין חלק ימני וחלק שמאלי של המוח (IQ-R, IQ-L); התנהגותי (CQ), המפוצל גם הוא למוח ימני ושמאלי; רגשי; חברתי (EQ), גם הוא

ד"ר דב ינאי

במקביל בין שני חלקי המוח; ורובד האנרגיה. זוהי, כמובן, תמצית המודל, שעיקרו בא לסייע לנו לזהות את העובד עם הכישורים הנכונים ולנבא עבורנו סיכויי הצלחה, המבוססים לא רק על היכולת לאתר כישורים, אלא גם על הדרך לבטא אותם.

האם נישאר עליונים על המחשבים?

השאלה השנייה שהספר עוסק בה היא: מה מותר האדם מהמחשב? לדעת ינאי, זו השאלה המרכזית המעסיקה את עולם התעסוקה. תהליכי האוטומציה הרבים והעברת יכולות חשיבה וביצוע של בני אדם אל המכונות מעלים את השאלה: במה אנחנו טובים יותר מהמחשבים? ינאי מעלה כמה מאפיינים, שבזכותם כנראה עדיין נהיה עליונים על המחשבים שלנו: הצורך בהגשמה עצמית ומיצוי הפוטנציאל, יצירתיות, אינטואיציה והומור, כאוס, סקרנות וחדוות השינוי, רגשות ואמפתיה, אנרגיה אנושית ותשוקה.

האם הכישורים האלה מולדים? על פי ינאי, התשובה חיובית, "אבל הם ניתנים לשינוי. כיום הולכת ומתפתחת התופעה של חדרי כושר למוח, שנועדו לשפר ולחזק תהליכים אלה". בהמשך הספר הוא מתאר דמויות שממחישות את המודלים, שנועדו לסייע למי שעוסק באבחון ואיתור כישרונות לאתר את האנשים הנכונים, וכן הסברים כיצד זה יכול לבוא לידי ביטוי בשוק הארגוני.

השורה התחתונה: בחיפוש אחר הטאלנט בעל הכישורים האמיתיים, שגם מסוגל לבטא אותם, מן הראוי לתהות על כישורי ה-Silver Ace של המועמדים.

מיינו לעצמכם תסריט שהוא אמנם בדיוני, אבל לא בלתי מציאותי: הזמן הוא סוף המאה ה-21. אחרי שכל המידע והזיכרון של אדם אחד הועברו למחשב, פיתחו המחשבים יכולת לפתח "צאצאים" בעלי כישורים אנושיים. הם שילבו באותם "צאצאים" את המרכיבים הביולוגיים, האנושיים, תוך כדי שימוש במערכות עיבוד משוכללות ומתקדמות, שהחליפו את גזע האדם. זהו עידן הסייבורג. בהיכל "חוכמת המחשבים", שנקרא על שם ביל גייטס, ולא במקרה, נערך דיון אקדמי בין מחשבים ורובוטים בנושא: "האם אנחנו צריכים בכלל את בני האדם?"

הדיון היה סוער. המשתתפים בו, יצורים טכנולוגיים עם יכולות אנושיות, הביעו דעות לכאן ולכאן, ולבסוף נערכה הצבעה. יותר נכון, אמורה הייתה להיערך. רגע לפני ההצבעה קם מחשב ענק, שנחשב לבעל סמכות בעולם החדש, ואמר: "אנחנו זקוקים לבני האדם ולא נוכל לוותר עליהם". מיד קמו קולות מתנגדים באולם, שהביטו על המחשב בחמלה, אבל הוא המשיך בשלו: "בני האדם יכולים לשמש ממשק לעולמות שאנחנו לא יכולים להגיע אליהם או להבין אותם. אמנם, הם לא מעבדי-על ואין להם עוצמות חישוב, אבל מבנה המוח שלהם ותפקודו מאפשרים להם יצירת קשרים אחרים עם עולמות אחרים סביבנו".

התסריט הזה לקוח מתוך ההקדמה לספר חדש שיצא לאור באחרונה, שנקרא "הקוד האנושי", ועיקרו מיפוי מקדמי ההצלחה במאה ה-21. הספר יצא בהוצאת אוריון, ומחברו הוא ד"ר **דב ינאי**, מומחה ועיתידן בעל שם בינלאומי בתחום המשאב האנושי, אבחון, פיתוח ומתן ייעוץ להנהלות וליחידים.

ד"ר ינאי היה ממקימי מכון האבחון אדם מילוא, ושותף ומעורב במיזמים שונים הקשורים בזיהוי כישורים. זהו אחד הנושאים שמעסיקים את תעשיית ההיי-טק, ולא רק אותה, אלא את כל מי שחי את המציאות המטרופת, המחייבת איתור כישרונות על בסיס כלים מקצועיים מבלי לטעות.

המודל המרכזי שינאי מסביר בספר הוא Silver Ace - מודל שמתאר וממפה מערכת של קשרים בין חלקים שונים של המוח. על פי ינאי, מערכת הקשרים מבוססת על שני ממדים - צירים אופקי ואנכי, וכישורים שנדרשים על מנת לבצע את האבחנה. הצירים הימני והשמאלי הם מטאפורה של מאפייני המוח, ימין ושמאל, כאשר יש ביניהם מערכת קשרים מסועפת ותלויה זה בזה.

"רוב הדרכים הקיימות לאבחון מבוססות על זיהוי כישורים או מאפיינים באמצעות סוללות של מבחנים ותת מבחנים", כותב ינאי בספרו, "אבל עם השנים למדנו, שכישורים זה לא הכל. לא תמיד אדם מבטא במציאות את הכישורים שלו, וגם אם מזהים אותם, עדיין אין זה מלמד על אופיו והאם

בחר פורום נבחר
וקבל תיק שתבחר!
הצטרפו לאחד מפורומי הידע וקבלו
תיק מקצועי מדליק
Crumpier
מחנה איכותי מבית
להצטרפות לפורומים לרישום
ופתרטים 03-7330773

פורומי הידע של המקצוענים

מפגשים, הרצאות, דיונים

Networking-1